

BOG

MARIANERGRAVENS BRUD (/BOEGER/MARIANERGR AVENS-BRUD-DIGT)

Af Simon Grotrian (/forfattere/simon-grotrian)
(2022)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/marianergravens-brud-digt) for at
anmelde SEARCH_BLOCK_FORM=870970-
BASIS%3A134497882&FRAGMENT=CONTENT)

Det er udfordrende, grænsende til frustrerende, men også æggende. Hvad
pokker stiller man dog op med sådan en hermetisk billedblitzende rebus,
der nægter at gå op?

TAGS:

GUD (/TAXONOMY/TERM/3964)   DEPRESSION (/TAXONOMY/TERM/2176)
FRELSE (/TAXONOMY/TERM/31087)   HÅB (/TAXONOMY/TERM/4056)
IDENTITET (/TAXONOMY/TERM/4706)   KÆRLIGHED (/TAXONOMY/TERM/41)
LIVET (/TAXONOMY/TERM/6482)   RELIGIØSITET (/TAXONOMY/TERM/8823)
SELVMORD (/TAXONOMY/TERM/9349)

ANMELDELSE

06 okt.22

(/users/frederik-scholer)

Af Frederik Schøler
(/users/frederik-scholer)
Skribent

Det er udfordrende, grænsende til frustrerende, men også æggende. Hvad pokker stiller man dog op med sådan en hermetisk billedblitzende rebus, der nægter at gå op?

Jeg har læst og læst, og værket er fabulerende fantastisk, syntax error-agtigt på den mest korrekte og hjernevidende facon og mest af alt nostalgikrigerbesat af minder om fordybelse i 'Gogoilden', 'Soprangalop', 'Fuglestjernegynges' og de antipsykotiske 'Risperdalsonetterne', så meget, at alt tumler i mig for at få de ned- og afbrudte sætninger sat sammen i sammenhænge, som de så inciterende inviterer til en insisterende anmeldelse på digtenes præmisser, men jeg er slet ikke sikker på, at Grotrians digte fortjener en hurtig anmeldelse.

Måske er det i virkeligheden fordi han ramte hovedet på sømmet, da han engang sagde til en af anmelderne, at han jo tog et år om at skrive et værk, og at det burde tage den

samme tid om at læse og forstå samme. Jeg er derfor stadig i gang, og dette er knap så meget en anmeldelse, som en invitation til at dykke ned i mesterens sproglige univers, der parallelt med fysikernes stigende tiltro til parallelle universers eksistenser, i flertal, selvfølgelig da, erkendes i takt med vores egen bevidsthedsudvidelse.

'Marianergravens brud' er netop dette. En bevidsthedsudvidelse, som enhver anden samling af digterens digte, der investerer i sin læsers loyalt langsomme, men for altid og evigt udvidende, horisontale blik på sig selv, og hvem ved, måske der i ordenes brud og sammensætninger i hop til den næste betydningsdannelse, gemmer sig et link til den vertikale erkendelse om vor egen eksistens i et sprog, der må decifrerer mellem os selv og Simon Grotrians efterladte ord. Ord, der for den jomfruelige læser kan virke højtidelige, men abrupt sammenbragt i forfatterskabet med et blik på hverdagsgenstande som citroner, cigaretter og snigende kys, stiger til vejrs sammen med den, der vælger at gå sammen med Grotrian ind i dette blik på mennesket. Blikket på sig selv og den verden vi lever i for til sidst, ved vejs ende, at sige, hvil i fred, kære mester, og derpå starte forfra, langsomt og loyalt gennem mesterens hånd.

Det var så vidt vides aldrig Simon Grotrians ambition at skrive lettilgængeligt eller for den sags skyld særligt meddelsomt. DET er hans nyudgivne tekst 'Marianergravens brud' heller overhovedet ikke. Meningsløs er den ikke, men i sin hermetisk lukkethed kræver det både et og andet af læseren at fravriste teksten mening.

Tag bare titlen for at starte et sted. Er det *en brud*, altså en der bliver gift med Marianergraven? Et rimeligt vildt billede, men ikke ret bemærkelsesværdigt i forhold til, hvad man ellers møder i det grotrianske univers. Eller er det *et brud*, altså en brydning, noget der brydes fra sig selv eller hinanden i Marianergraven, som jo er verdens dybeste grav og skabt af årtusinders vedvarende vældige pladetektoniske brydninger?

Ifølge forlagets pressemeddelelse er bogen "ét stort digt, udformet som en personlig indføring i syndflodernes univers og med tvivl og tvetydigheder overalt. Vi føres gennem syndfloderne – de eksistentielle, psykiske, religiøse, etc. – og ender ved håbet, gennem en ny måde at bruge sproget på. For digtets egentlige substans findes i det håb og den tro på nåden, som førte Simon frem til at kunne skrive *Marianergravens brud*."

Jeg kan ikke afvise, at det er "ét stort digt om syndfloder", men det var nu ikke den oplevelse, jeg havde, da jeg læste bogen. Hvilket ikke gør det til en forkert udlægning af teksten. Det vil derimod efter min bedste overbevisning være forkert at hævde, der kun findes én læsning, eller at der er én given mening i digtet eller digtene – der som både titlen viser og pressemeddelelsen skriver - myldrer "med tvivl og tvetydigheder overalt".

Teksten er dirrende, sprængfuld af energi og gnistrende billeder, der nærmest kommer rablende efter hinanden i et hvirvlende dyb bestående af brud på brud på brud. En

paradoksal strøm af kontinuerlig
diskontinuerlige spring, der dog ikke er uden
retning – eller retninger. Hvis min karakteristik
ikke selv skal ende som en grotrianitet, må jeg
hellere komme med et eksempel.

Lad os bare kigge på det, jeg vil kalde
samlingens første digt, hvilket jeg måske
mest bygger på den grafiske opsætning, der
efter de tre afsluttende linier lader resten af
siden stå blank.

Loven er en fest

i menneske til anklerne

vinder vi en kamp, der ikke er der

Herre, overlad trygt Israel til mig

uret hang i galgen

jeg lagde mig i dvale på dit hår

narrehattene fordeles

det er så alvorligt, at man kan grine ad det

man nærmer sig en tolkning med flueøjne

men I får hæle, gør I

mit indre kaos er en Marianergrav

jeg gøder mit kors med ord

Djævelen har ingen bryllupsskjorte

og Gud har klippet telefonledningen over

den gode kunstner er et liv om at begynde

jeg kom frelst ind i verden

*og nu udfylder jeg hele sneglehuset med en
due*

da jeg nedlod mig til at blive født

i kemisk godt humør

spærret inde i din måben

*jeg synes ikke, man behøver at have nogen
alder*

*jeg sidder på spidsen af min blyant og glor på
min hånd*

myrerne kravler op ad angsten som heste.

Der er helt bestemt en retning eller et tema i dette digt, der cirkler eller slynger sig om noget religiøst, og jeg overvejer, om ikke loven i første vers er en moselov eller et religiøst bud? Der er i hvert fald både en påkaldelse: "Herre" og "Israel", "kors", "djævelen", "Gud", "frelse" samt en "due", der efter alt dette oplagt kan læses som den helligånd, den også er et symbol på.

I konteksten tænker jeg paradoksalt nok, at det vil være lettere at fylde helligånden i al dens magt og væld ned i et sneglehus, end hvis der er tale om en due i fjer og blod? Om end det omtalte sneglehus kan være et billede på den verden, jeg'et er kommet frelst ind i, og der er vel plads nok til en due – uanset holder læsningen med helligånden.

Det religiøse spor bliver dog afbrudt af mindre metafysiske billeder, som dog kan være surrealistiske nok – uret i galgen er fx lidt svært at forestille sig helt uden at tænke på Dalí. Og således slynges vi ud i overvejelser om kunsten. Kan man egentlig opfatte kunsten som en kamp, der ikke er der, mens man står i mennesker til anklerne? I hvert fald er "den gode kunstner et liv om at begynde", og hvis man i tidens grasserende autofiktivitet

tillader sig at læse det insisterende jeg, som om ikke Grotrian, så dog digteren, giver det også mening, at han "gøder sit kors med ord", før han ender i overdimensioneret angst på

spidsen af sin blyant.

Disse to spor er der, og de skitseagtige, rablende associations-læsninger herover viser, at man kan finde mening i digtningen. Men læsningerne er langt fra udtømmende, og bliver det nok aldrig. Rebussen går simpelthen ikke op – digtet har ikke et samlende fokuspunkt, har ikke én og nægter at have én koncis mening eller et bestemt budskab. Det betyder en helt masse på én gang og samtidig.

Den endnu større og lige så afdøde Silkeborg-omegn-beboede digter Per Højholt nød at skrive digte, der heller ikke havde en holdning. Muntert ironisk skrev han gerne digte, der ophævede sig selv – Henry gik ind i digtet fra højre og forlod det til venstre og tilbage var ingenting på nær mindet om at Henry havde været der. Digtet *var* ikke. Det var gået over. Og det ville ikke en egentlig betydning, men det skete, og så længe det skete, var det der som en skrift eller rettere læsehandling og oplevelse.

Det er på en lignende måde, man må gå til Grotrians digte. Som en læsehandling, der ikke har ét på forhånd givet budskab. De er ikke muntre på samme lune højholtske måde, om end de også kan være sjove – rablende fulde af gak og løjer. De er ikke højholtske på den måde, at de tømmer sig selv for mening, men tværtimod taler de i munden på sig selv, og med nye tindrende sprogbillede afbryder

de sig selv, hvis de får malet en scene, som er på nippet til at erklære en holdning eller folde en bestemt mening ud.

Således er det op til dig, kære læser, at indgå

en dialog med digtet, at bringe det du ved fx at du typisk er et symbol på Helligånden, - eller hvad du nu ellers har med dig – ind i din læsning af digtet. Betydningen skabes af læseren i samspil med digtet, og du må forhandle dig frem til, hvad digtet betyder, siger, mener for lige netop dig. Altså afgøre, om du finder det giver bedst mening at stoppe *duen* eller *Helligånden* ned i verdens sneglehus.

Det er noget anstrengende bøv! Det udfordrer og bryder både den almindelige måde, hvorpå vi læser og forstår litteraturen (og dermed verden), og det er i sig selv umådeligt givende.

Måske er dét netop meningen med 'Marianergravens brud'? Ved at skrive lyrik på en anden måde fik Simon Grotrian også sine digte til at sige noget andet. Der er ingen tvivl om, at det arbejde, det kræver at grave sig ned i, sætte sig selv i spil i forhold til hans digte, lønner sig, men man kommer ikke sovende til det.

*Læst og skrevet af Sebastian Bune og
Frederik Schøler*

BOGDETALJER

